

ZASTOSOWANIE EUROPEJSKIEGO SYSTEMU REJESTRACJI DANYCH FAUNISTYCZNYCH W BADANIACH NAD GLEBOWYMI NICIENIAMI W POLSCE

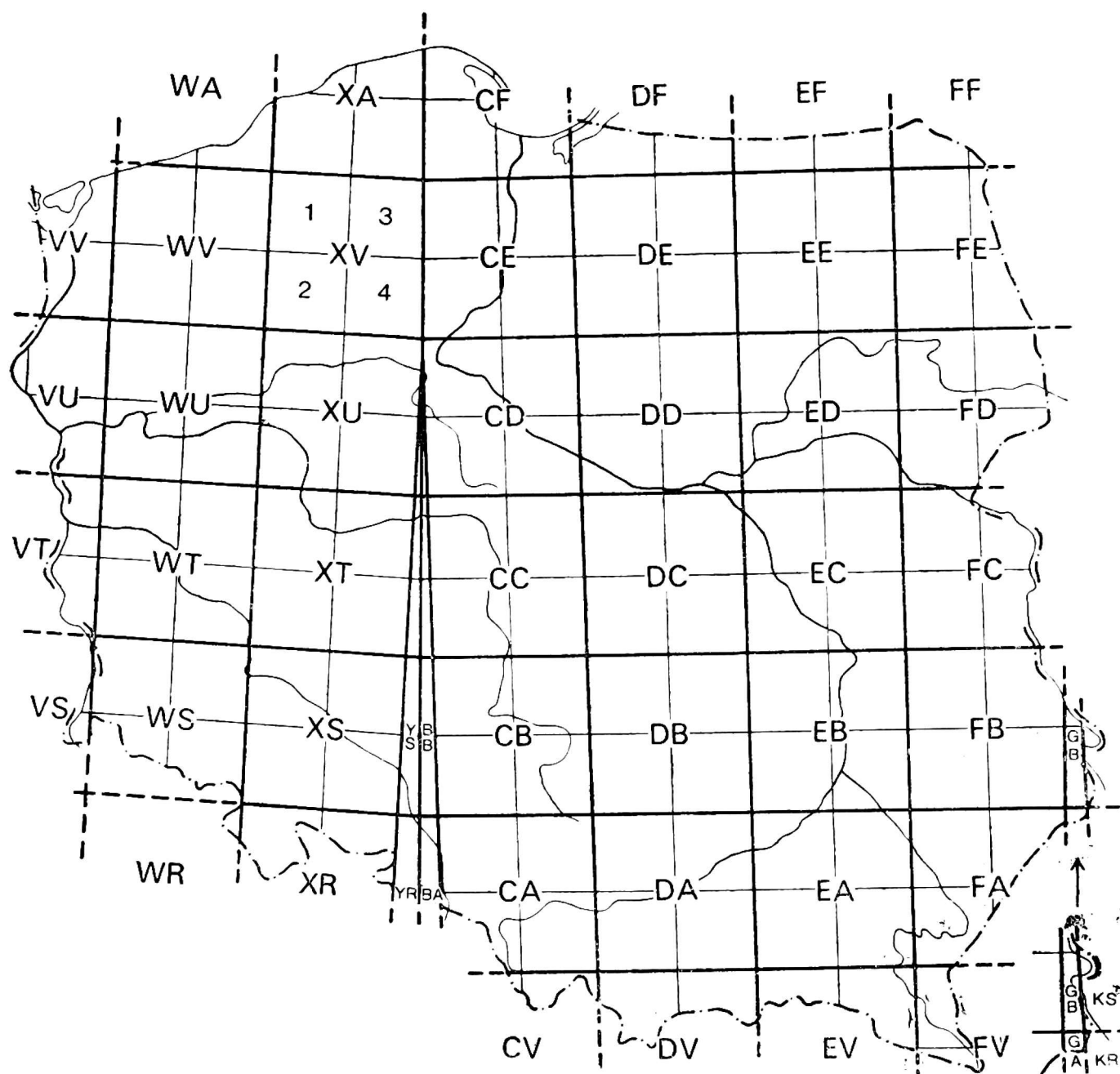
Stefan Kornobis

Instytut Ochrony Roślin, Poznań

W ostatnich latach podjęto w Europie próby ujednoczenia prac zmierzających do zobrazowania zasięgów geograficznego rozmieszczenia zwierząt oraz ustalenia form graficznego i opisowego przedstawiania wyników badań. Ogólna zasada omawianej formy badań polega na ujednoczeniu map i ściśle określonym podziale Europy na kwadraty stosowane do wszystkich grup systematycznych. Cała powierzchnia Europy została podzielona na około 4 400 kwadratów podstawowych 50×50 km. Boki kwadratów oparte są na poprzecznej siatce Merkatora. Wszystkie kwadraty oznaczone zostały międzynarodowymi symbolami literowymi i cyfrowymi, przy czym wprowadzony dwuliterowy symbol określa położenia kwadratu 100×100 km, natomiast kwadrat 50×50 km oznaczony jest pojedynczą cyfrą. Ujednoczenie oznakowania wprowadza ład w dość zagażowaną procedurę odszukiwania stanowisk według informacji opartych na podziałach administracyjnych państw i politycznym podziale Europy. Ponieważ w badaniach lokalnych kwadraty 50×50 km mogą okazać się za duże i lokalizacja stanowisk byłaby obarczona zbyt wielkim błędem, dopuszcza się podział tych kwadratów na mniejsze. Informacje z małych kwadratów „na szczeblu” europejskim będą jednak sumowane i odnieszone do kwadratów podstawowych [1]. W roku 1969 powstał Komitet, któremu podporządkowano zbieranie informacji o rozmieszczeniu bezkręgowców (The European Invertebrate Survey). Celem tego organu jest gromadzenie materiałów do przyszłego atlasu rozmieszczenia bezkręgowców [2].

Na zebraniu Grupy Roboczej Nematologii działającej przy Komitecie Ochrony Roślin Polskiej Akademii Nauk, które odbyło się w dniach 4-5 maja 1978 r. w Skierniewicach postanowiono, że również w Polsce

będzie stosować się system kwadratów. Przyjęto system zgodny z ogólnie stosowanym w Europie, tak aby wyniki badań mogły być wykorzystane w skali europejskiej. Oznaczenie kwadratów 50×50 km zgodne jest z ogólnie przyjętym w Europie (ryc. 1). W badaniach nad rozmieszczeniem nicieni w Polsce przyjęto kwadraty 10×10 km, jednak sposób ich ozna-

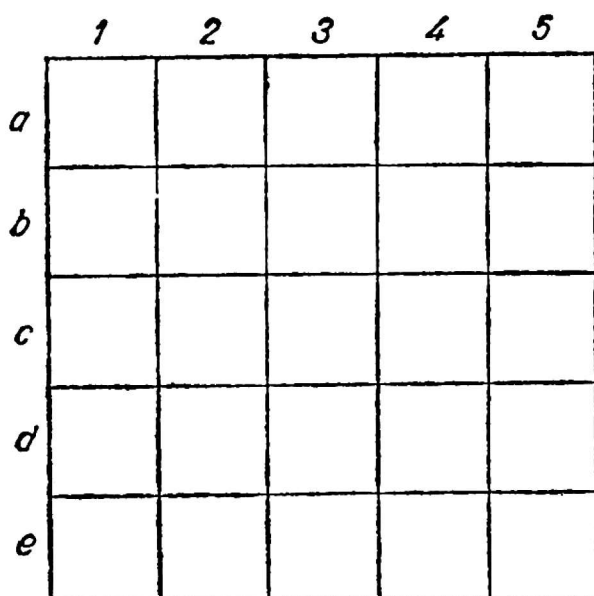

Ryc. 1. Rozmieszczenie i sposób oznakowania kwadratów 50×50 km pokazany na przykładzie kwadratu XV

Fig. 1. Squares 50×50 km on a map of Poland and designation of squares shown on XV

czenia jest różny od stosowanego przez The European Invertebrate Survey. Ze względu na techniczne możliwości wrysowania kwadratów w mapy i większe prawdopodobieństwo uniknięcia pomyłek, przyjęto oznaczenie kwadratów za pomocą cyfry i litery. Podstawą do ich ustalenia jest

europańska siatka kwadratów 50×50 km, z których każdy dzieli się na 25 kwadratów 10×10 km (ryc. 2). Tak więc pełne oznaczenie kwadratu o boku 10 km składa się z symbolu kwadratu 50×50 km i symbolu leżącego w nim kwadratu 10×10 km. Na przykład kwadrat, w którym leży Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu ma oznaczenie XU-2-3e.

Ryc. 2. Schemat podziału kwadratu 50×50 km na 25 kwadratów 10×10 km

Fig. 2. Designation of squares 50×50 km into 25 squares 10×10 km

Mapami roboczymi przyjętego systemu są mapy krajoznawczo-samo-
chodowe poszczególnych województw (nowa edycja) w skali 1 : 500 000,
w które wrysowuje się siatkę kwadratów. Przy rysowaniu map w publi-
kacjach naukowych przyjęto, że kwadraty, w których stwierdzono wystę-
powanie danego gatunku pozostawia się na mapie białe z ciemnym punk-
tem w środku. Kwadraty, w których nie stwierdzono występowania da-
nego gatunku pozostawia się białe, a kwadraty, z których brak danych
zaciemnia się całkowicie. Ten sposób rysowania map jest bardzo informa-
tywny i staje się coraz powszechniejszy w Europie.

Dokładność map w skali 1 : 500 000 i wielkość przyjętych kwadratów
są wystarczające w skali kraju. Transformacja danych na system stosowa-
ny przez The European Invertebrate Survey jest bardzo prosta, gdyż
kwadraty są takie same.

LITERATURA

1. Bogucki Z., Stępczak K.: Atlas zoologiczny Europy. Przegl. Zool. 18: 92-101 (1974).
2. Heath J.: The European Invertebrate Survey. Acta. ent. fenn. 28: 27-29 (1971).

Стефан Корнобис

ПРИМЕНЕНИЕ ЕВРОПЕЙСКОЙ СИСТЕМЫ РЕГИСТРАЦИИ
ФАУНИСТИЧЕСКИХ ДАННЫХ В ИССЛЕДОВАНИЯХ ПО ПОЧВЕННЫМ
НЕМАТОДАМ В ПОЛЬШЕ

Резюме

Автор представляет систему регистрации фаунистических данных вводимую в исследованиях по почвенным нематодам в Польше. Она основывается на европейской сети квадратов 50×50 км, а в масштабах Польши применяют квадраты 10×10 км.

Stefan Kornobis

USE OF THE EUROPEAN SYSTEM FOR FAUNISTIC DATA REGISTRATION
IN SOIL NEMATODES RESEARCH IN POLAND

Summary

The author presents a faunistic data registration system introduced in soil nematodes research in Poland. This system is based on the European square grid 50×50 km. In nematode investigations carried in Poland the square grid 10×10 km is being introduced.